

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2012. május 24.

BELÜGYI RENDÉSZETI ISMERETEK

EMELT SZINTŰ ÍRÁSBELI VIZSGA

2012. május 24. 14:00

Az írásbeli vizsga időtartama: 180 perc

Pótlapok száma	
Tisztázati	
Piszkozati	

NEMZETI ERŐFORRÁS MINISZTÉRIUM

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Fontos tudnivalók

Törekedjék egyértelműségre mind a válaszok, mind a javítások esetében, ha javítani kíván, a rossznak ítélt megoldást egy vonallal húzza át!

Válaszai legyenek lényegre törők, ne lépje túl a rendelkezésére álló helyet!

Kérjük, kék színű tollat használjon!

A feladatok megoldásakor tartsa szem előtt az alábbi javaslatokat:

- Olvassa el figyelmesen a feladatokat!
- Kövesse pontosan az utasításokat!
- Válaszait alapos mérlegelés után, lehetőleg javítás nélkül írja le! A nem egyértelmű javításokat nem fogadjuk el!

Eredményes munkát kívánunk!

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

I. EGYSZERŰ, RÖVID VÁLASZT IGÉNYLŐ FELADATOK

1. Határozza meg a rendvédelem fogalmát!

.....
.....
.....

Írja le a rendőrségről szóló törvény rendelkezései alapján a határrendészettel összefüggő rendőri feladatokat!

•

.....

•

.....

•

.....

6 pont	
--------	--

2. Soroljon fel kettőt a rendészeti szervek működését meghatározó legfontosabb jogszabályok közül!

.....
.....

2 pont	
--------	--

3. Sorolja fel a szabadságvesztés büntetés végrehajtásának lehetséges fokozatait!
Válaszát kezdje a legszigorúbbal!

.....
.....

3 pont

4. Az alábbi táblázatban különböző országok rendvédelmi modelljeinek sajátosságait láthatja. Párosítza össze az egymáshoz tartozó fogalmakat! Írja a számokat a betűk mellé!

A.	A testület vezetője a városi rendőrfőnökkel azonos besorolású, mellérendelt viszonyban van. Az egység közparkok, egyetemek területének, repülőterek, metrók védelmére szervezett.	1.	Jelenleg is érvényesülő német irányzat
B.	A Rendőrség hatáskörébe tartozik a köz- és belső rend fenntartása, az államhatár őrzésével, védelmével kapcsolatos komplex feladatok.	2.	A 2008. január 1-jétől jelentős változáson átesett magyar rendőrség jellemzői
C.	A törvényesség, eredményesség, hatékonyság és a rendészet demokratizmusa.	3.	Az Amerikai Egyesült Államok speciális városi rendőrségei
D.	A centrális irányítás meghatározó, azonban jelen van a tartományi szinten szervezett rendőrség is.	4.	Az angol rendészet reformértékű átalakításának értékrendje
E.	Speciális, önálló rendőri erők, meghatározott bűncselekmények felderítésére (terrorista cselekmények, szervezett bűnözés, kábítószerkereskedelem) és speciális feladatok elvégzése.	5.	Szövetségi rendőrségi modell

A:....., B:....., C:....., D:....., E:.....,

5 pont

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

5. Válaszoljon a forrást felhasználva a kérdésekre!

„ A rendszer stabilizálására kialakított rendvédelmi testület a valóságban erősen centralizált, militarizált struktúrát vett fel [...] A világöröket meghatározó társadalmi jellegének hangsúlyozása inkább a hivatalos rendőrség mellett tevékenykedő önkéntes alakulatok létrehozásában és – természetesen szigorú párt- és állami ellenőrzés alatti – működtetésben nyilvánult meg[...] az államok önmagukban voltak rendőrségek, hiszen lényegében olyan rendőrállamként funkcionáltak, amelyek gyenge, bár jól szervezett rendőrségi apparátussal rendelkeztek... ”

Melyik rendvédelmi alapmodellt jellemzi a fenti idézet?

.....
.....
.....

4 pont	
--------	--

6. Soroljon fel kettő esetet, amikor az Rtv. feljogosítja a rendőrt a bilincs használatára!

.....
.....

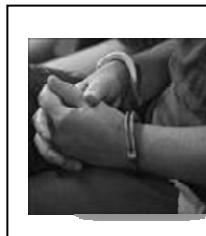
2 pont	
--------	--

<input type="text"/>									
----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------

7. A képek tanulmányozása után egészítse ki a mondatokat a bilincselésre vonatkozó szakmai szabályok alapján!

1.

2.

3.

4.

1. egymáshoz bilincselése akkor indokolt, ha szökéstől, támadástól kell tartani. Amennyiben nem áll rendelkezésre további bilincs vagy más alkalmás eszköz, szintén indokolt lehet több személy egymáshoz bilincselése. Gépkocsival történő szállítás esetén az összebilincselést

2. a legmegszokottabb módszer. A kezek hátrabilincselésére testi kényszer alkalmazása esetén, vagy akkor kerül sor, ha rendőr elleni támadástól vagy szökéstől lehet tartani, illetve a személy van.

3. Indokolt esetben a bilincselését akkor kell alkalmazni, amikor feltehető, hogy a személy kárt okozna, vagy különösen súlyos bűncselekmény elkövetése esetén.

4. Indokolt esetben bilincselést akkor lehet alkalmazni, és csak addig van helye, amíg segítségül hívásával nem biztosítható az intézkedés eredményes befejezése.

4 pont	
--------	--

8. Egészítse ki a lőfegyverhasználat teljes tilalmára vonatkozó mondatot!
Nem alkalmazható lőfegyver – a jogos védelem esetét kivéve –

..... és a szemben.

2 pont	
--------	--

9. Húzza alá a definíciókban a vastaggal szedett választási lehetőségek közül a helyes fogalmi elemeket!

Bűncselekmény az a szándékasan vagy – ha a Btk. a gondatlan elkövetést is bünteti – **gondatlanságból/ véletlenül/ nem akaratlagosan** elkövetett cselekmény, amely veszélyes az állampolgárokra, közösségre, társadalomra és amelyre a Btk. büntetés kiszabását rendeli.

Társtettesek azok a személyek, akik a szándékos bűncselekmény törvényi tényállását, egymás céljairól/tevékenységéről/gondolatairól tudva, közösen valósítják meg.

Nem büntethető a bűncselekmény elkövetője, ha a cselekménye az **elkövetéskor/a büntetőeljárás megindításakor/elbíráláskor** olyan csekély fokban veszélyes a társadalomra, hogy a Btk. szerint alkalmazható legenyhébb büntetés kiszabása is szükségtelen.

A büntetőjogi szankciók alkalmazásának célja a társadalom védelme érdekében annak megelőzése, hogy akár az elkövető, akár más személy **jogellenes cselekményt** /**bűncselekményt**/szándékos jogszármaztatását kövessen el.

4 pont

10. Olvassa el figyelmesen az alábbi állításokat, és tegyen X-et a megfelelő oszlopba aszerint, hogy igaz vagy hamis a megadott meghatározás!

Meghatározás	Igaz	Hamis
A tanúkihallgatás során azt a személyt is ki lehet hallgatni, aki hallomásból jutott információk birtokába.		
A terhelt nem köteles igazat mondani, de a vallomástételt nem tagadhatja meg.		
Tárgyi bizonyítási eszköz minden olyan dolog, mely a bizonyítandó tény bizonyítására alkalmas.		
A helyszíni szemle előtt a terheltnek nyilatkoznia kell, hogy miként követte el a cselekményt.		

4 pont

☐											
--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

11. Figyelje meg a képeken látható nyomokat, majd egészítse ki a táblázatot a meghatározottak szerint!

	<i>nyomképző fajtaja szerint</i>	<i>nyomhordozón való ábrázolódás szerint</i>	<i>nyomkeletkezés mechanizmusa szerint</i>
1.		térfogati nyom	statikus /mechanikai
2.			statikus/ mechanikai
3.	közlekedési eszköz, alkatrész nyoma		dinamikus /mechanikai
4.		térfogati nyom	dinamikus/ mechanikai

5 pont	
--------	--

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

12. Számoszással állapítsa meg a helyszíni szemlebizottság tevékenységének helyes sorrendjét!

Szükség szerint a szemlebizottság vezetője intézkedik a nyomon üldözés bevezetéséről.	
A bizottságvezető irányításával a szemlebizottság megvizsgálja a szemle tárgyát, dokumentálja az ott látottakat.	
A bizottságvezető az indulást megelőzően tájékozódik a helyszín és az esemény jellegéről, a szemle tárgyról, ennek megfelelően gondoskodik a bizottság összetételéről.	
A szemlét követően annak tárgyát a szemlebizottság vezetője átadja a jogosultnak és a helyszínről bevonul.	
A bizottságvezető meghallgatja a helyszínbiztosító rendőr jelentését, kikérdezi a visszatartott tanúkat.	

5 pont	
--------	--

13. A forrás és saját ismeretei felhasználásával válaszoljon a kérdésekre!

„A Nyíregyháza felé haladó sávban történt baleset nyomán az M3-as autópályát minden oldalon teljes egészében lezárták – közölte a Heves Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság sajtószóvivője. A közlemény szerint a paraffint szállító tartálykocsi azt követően gyulladt ki, hogy összeütközött egy másik teherautóval, majd még két személygépkocsi is beleszaladt a teherutóba. A helyszínen nagy erőkkel vonultak

ki az egri, mezőkövesdi, miskolci és a hevesi tűzoltók. A gyors beavatkozásnak köszönhetően sikerült elkerülni a vegyi anyag berobbanását. A műszaki mentés és a katasztrófa elhárítás délelőtt fél tizenkettőkor történt balesetet követően délután fél egykor még tartott.

Az Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság szóvivője pedig elmondta: a paraffint szállító kamionnak csak a külseje égett, a tűz nem terjedt át a szállítmányra.

A balesethez tíz tűzoltóautóval 25 tűzoltó és két vegyi felderítő csoport vonult ki. „

(sajtóközlemény)

A szövegben leírt szerven kívül, mely két rendészeti szervnek kellett közreműködnie a katasztrófahelyzet elhárításában?

.....
.....

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Soroljon fel 3 olyan egyéni ruházati- és védőfelszerelést, amelyet a tűzoltók a katasztrófa elhárítása során alkalmazhatnak!

.....
.....
.....

Mi indokolta a Tűzoltóság nagy erőkkel történő kivonulását?
Karikázza be a helyes válasz betűjelét!

- A. az autópálya közlekedési viszonyainak helyreállítása
- B. különböző műszaki tulajdonsággal rendelkező járművek összeütközése
- C. a katasztrófahelyzet gyors és szakszerű elhárítása

6 pont	
--------	--

14. Az ábra egy megyében – azon belül egy nagyvárosban – elkövetett bűncselekmények számának alakulását mutatja be a 2006–2008. év első 7 hónapjában.

Bűncselekmények száma az adott év I-VII. hónapjában

	Bűncselekmény megnevezése	2006	2007	2008	Növekedés 2008-ban a 2007-es évhez viszonyítva
		2006	2007	2008	Növekedés 2008-ban a 2007-es évhez viszonyítva
Megyei adatok	Garázdáság	604	603	613	1,7%
	Okirat hamisítás	456	462	468	1,1%
	Betöréses lopás	1724	1848	2051	11%
	Közúti balesetokozás	1653	1599	1602	1%
	Szándékos testi sértés	597	512	541	5,7%
Nagyvárosi adatok	Garázdáság	194	176	174	-1,1%
	Okirat hamisítás	95	102	124	21%
	Betöréses lopás	789	888	1043	17,5%
	Közúti balesetokozás	487	398	369	-28%
	Szándékos testi sértés	196	159	182	14,5%

Írja le a statisztikai tábla adatai alapján, hogy 2006-hoz képest 2008-ban hol és milyen erőszakos bűncselekmények esetében, valamint milyen mértékben volt csökkenés tapasztalható a regisztrált bűncselekmények számában!

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

.....
.....
.....

3 pont

15. Húzza alá az alábbi fogalmak közül azt a hármat, amelyek jellemzően a bűnözés kialakulásának okai lehetnek!

a születések számának alakulása, munkanélküliség, nemzetközi kapcsolatok, az oktatás színvonala, marginalizálódás, átképzőprogramok, segélyezési rendszer, önkormányzati szerepvállalás, elszegényedés, társadalmi mobilitás, reális én-kép

3 pont

16. Karikázza be a felsorolásból annak a két bűncselekménynek a betűjelét, amelyek tipikusan a közterületen követhetők el!

- a) csődbűncselekmény, b) levéltitok megsértése, c) gépkocsi feltörés, d) hamis vád, e) zseblopás, f) számítógépes csalás, g) okirat hamisítás, h) kényszervallatás

2 pont

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

II. SZÖVEGES, KIFEJTENDŐ FELADATOK

17. Fejtse ki a dokumentum részlet elemzésével a hivatásos állományviszonyba tartozókat terhelő kötelezettségeket és sajátosságokat! A válasz megfogalmazása során vegye figyelembe a megadott szempontokat! Összefüggő szöveget alkosson, válaszát maximum 300 szó terjedelemben fogalmazza meg!

(Elérhető: 20 pont)

„1. A köz szolgálatáról és a testülethez tartozásról

A rendőr szolgálatát a törvényekben kifejeződő társadalmi akaratnak megfelelően, a közérdekében, a társadalom által biztosított lehetőségek között látja el. Önként vállalt hivatásával szemben különleges társadalmi elvárások érvényesülnek, melyekre szolgálati viszonyának fennállása alatt mindenkor figyelemmel kell lennie. Hivatását az előírások és a vezetők utasításainak betartásával, az esküjében foglaltak szerint gyakorolja, tudása legjavát nyújtja.

2. A tisztességről

Elutasítja a korrupciót, annak valamennyi formája ellen fellép. Elutasít minden olyan ajándékot, előnyt vagy szívességet, ami alkalmas lehet elfogulatlanságának kétségbevonására. Rendőri mivoltát, a tudomására jutott információkat jogtalan előny szerzésére, hátrány okozására nem használja, annak még a látszatát is elkerüli.

3. Az erőszakról

A rendőr erőszakot kivételesen, kizárolag a törvényes cél elérése érdekében, jogoszerű formában és szükséges mértékben alkalmaz, törekszik a következmények mérséklésére. Kerüli a hatalmaskodást és az önkényes erőszak minden formáját.

4. A hátrányos megkülönböztetés tilalmáról

A rendőr elismeri és védi az emberi méltóságot, tiszteletben tartja az emberi és a személyiségi jogokat. Elfogulatlanul jár el nemre, korra, állampolgárságra, etnikai hovatartozásra, vallási és politikai meggyőződésre, társadalmi és vagyoni helyzetre tekintet nélkül.

8. A munka minőségéről

A rendőr jól ismeri a tevékenységét szabályozó előírásokat, munkáját lelkismeretes, magas színvonalon, törvényesen, szakszerűen, hatékonyan végzi. Bővíti szakmai ismereteit, fejleszti képességeit. Az elkövetett hibák elemzésével minden megtesz azért, hogy azok ne ismétlődjenek meg.

13. A közbizalomról

A közbizalom súlyos veszélyeztetésére alkalmas magatartásnak tekinthető különösen: ha a rendőr szándékos vagy súlyos következménnyel járó gondatlan bűncselekményt követ el; ha tulajdon elleni szabálysértést követ el; ha felettese felhívása ellenére olyan

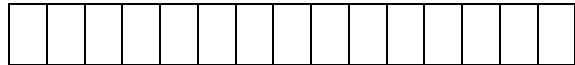
szerencsejátékot folytat, amely miatt súlyos anyagi függősége alakult ki; ha botrányos életvezetése vagy italozó életmódja miatt személyes tekintélyét környezetében elvesztette; ha kábítószert fogyaszt; ha bűnöző életmódot folytató személlyel nem szolgálati célú, elvtelen kapcsolatot tart fenn; ha nyilvánvalóan jogellenes szervezet rendezvényein rendszeresen megjelenik vagy annak tevékenységében részt vesz. „

(A forrás az országos rendőrfőkapitány által kiadott Rendőr Hivatás Etikai Kódexéből származó idézet)

A feladat megoldása során az alábbi szempontokat vegye figyelembe:

- a dokumentum kiadásának célja;
 - összefüggés a hivatásos szolgálati jogviszonnyal kapcsolatos jogok és kötelezettségek valamint a szöveg tartalma között;
 - a szövegben megfogalmazott értékek és az Alaptörvényben is kiemelt alapjogként védelmezett jogok közötti párhuzam;
 - a dokumentumban szereplő olyan elvek, amely megsértése jogellenes cselekedetnek minősül;
 - lehetséges bűncselekmények, amelyek a 3. pont követelményeinek megsértéséből származhatnak.

Szempontok	Elérhető	Elért
	pont	
Helyes feladatmegoldás	10	
Szaknyelv alkalmazása	4	
Logikus felépítés	4	
Megszerkesztettség, nyelvhelyesség	2	
A 17. feladat pontszáma összesen	20	

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

18. Olvassa el figyelmesen az alábbi cikket, majd mutassa be a hivatkozott rendőri intézkedés teljes szakmai követelményét! A válasz megfogalmazása során vegye figyelembe a megadott szempontokat! Összefüggő szöveget alkossan, válaszát maximum 450 szó terjedelemben fogalmazza meg!

(Elérhető: 30 pont)

„Igazoltatási kézikönyvet jelentetett meg honlapján a rendőrség. A kiadvány célja az, hogy az állampolgárok is tisztában legyenek vele, miként zajlik a rendőri igazoltatás, illetve hogy kinek milyen jogai és kötelezettségei vannak ezalatt. [...] A zsebkönyvet azért készítettük, hogy erősödjön a bizalom az állampolgárok és a rendőrök között, és hogy a rendőrök gyorsabban és gördülékenyebben végezhessék a munkájukat - írja az országos rendőrfőkapitány a kiadvány bevezetőjében.

A 10 oldalas dokumentumban a legapróbb részletekig összegyűjtötték az igazoltatással kapcsolatos tudnivalókat, így többek között azt, hogy mit tehet és mit nem tehet a rendőr, illetve hogy mi az állampolgár joga és kötelessége ilyenkor. A "kiskáta" kitér arra is, hogy miként zajlik az igazoltatás, és hová fordulhat panasszal az állampolgár utána.

A rendőrség által készített szakmai anyagot egyeztették a civilekkel is: a Társaság a Szabadságjogokért jogvédő szervezet, a Magyar Helsinki Bizottság és az adatvédelmi biztos is elfogadta azt.

Az állampolgárok igazoltatására csak törvényben felhatalmazott személy jogosult. A rendőrök számára ezt a felhatalmazást a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: rendőrségi törvény) biztosítja, míg végrehajtásának egyes részletszabályait a Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 62/2007. (XII. 23.) IRM rendelet határozza meg. Természetesen nemcsak a Rendőrség rendelkezik törvényi felhatalmazással az igazoltatásra, hanem más egyéb hatóságok vagy szervek hatáskörében eljáró személyek is. Ezek közül említhetők a Vám- és Pénzügyőrség állományába tartozók, a Büntetés-végrehajtási szervek területére belépni szándékozó személyeket érintően a Büntetés-végrehajtási Szervezet állománya, a Magyar Honvédség állománya vonatkozásában a katonai rendészek, a közterület felügyelők, a fegyveres biztonsági őrségek tagjai, a működési területükön a Természetvédelmi Őrszolgálat és a Mezei Őrszolgálat munkatársai, valamint az ellenőrzési tevékenysége során a Munkaügyi Hatóság.

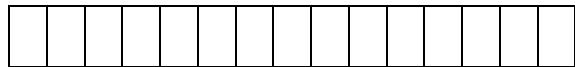
Az egyes megjelölt hatóságokra vagy szervek tevékenységére vonatkozó jogszabályok előírásainak megfelelően az állampolgárok kötelesek ezen hatóságok vagy szervek hatás-körében eljáró személyek felszólításának is eleget tenni, és személyazonosságukat igazolni.”

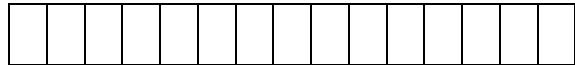
(forrás: Internet)

A feladat megoldása során az alábbi szempontokat vegye figyelembe:

- a rendőri intézkedés célja;
 - a rendőri intézkedések alapelvei;
 - az igazolás céljából elfogadható okmányok, az okmányhamisítás gyakoribb fajtái;
 - a személy és adat ellenőrzése, végrehajtásának menete;
 - az igazoltatást indokoló okok és körülmények;
 - az igazoltatásra jogosult rendvédelmi és más szervek.

Szempontok	Elérhető	Elért
	pont	
Helyes feladatmegoldás	16	
Szaknyelv alkalmazása	8	
Logikus felépítés	4	
Megszerkesztettség, nyelvhelyesség	2	
A 18. feladat pontszáma összesen	30	

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

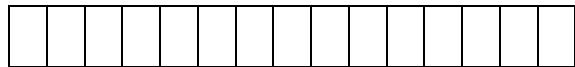
19. Mutassa be a büntetőeljárás során a bíróság, az ügyész és a védő tevékenységét, feladatait! A válasz megfogalmazása során vegye figyelembe a megadott szempontokat! Összefüggő szöveget alkossan, válaszát maximum 450 szó terjedelemben fogalmazza meg!

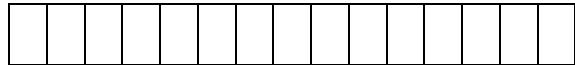
(Elérhető: 30 pont)

A feladat megoldása során az alábbi szempontokat vegye figyelembe:

- a bíróságok kizártlagos jogai, eljárási alapelvek;
- a bíróságok döntési, ítélezési tevékenysége;
- a különböző szintű bíróságok, a jogorvoslat esetén eljáró hatóságok hierarchikus felépítése;
- az ügyész feladatai, jogai a nyomozás folyamatában;
- az ügyész egyéb feladatai a büntetőeljárás során;
- a védő feladata;
- a védő fellépések lehetőségei;
- a védő jogai a védelem ellátása során.

Szempontok	Elérhető	Elért
	pont	
Helyes feladatmegoldás	16	
Szaknyelv alkalmazása	8	
Logikus felépítés	4	
Megszerkesztettség, nyelvhelyesség	2	
A 19. feladat pontszáma összesen	30	

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

	maximális pontszám	elért pontszám
I. Egyszerű, rövid választ igénylő feladatok		
1. feladat	6	
2. feladat	2	
3. feladat	3	
4. feladat	5	
5. feladat	4	
6. feladat	2	
7. feladat	4	
8. feladat	2	
9. feladat	4	
10. feladat	4	
11. feladat	5	
12. feladat	5	
13. feladat	6	
14. feladat	3	
15. feladat	3	
16. feladat	2	
I. Egyszerű, rövid választ igénylő feladatok összesen	60	
II. Szöveges, kifejtendő feladatok		
17. feladat	20	
18. feladat	30	
19. feladat	30	
II. Szöveges, kifejtendő feladatok összpontszáma	80	
II. Szöveges, kifejtendő feladatok vizsgapontszáma a 2-vel való osztás és a szükséges kerekítés után	40	
Az írásbeli vizsgarész pontszáma	100	

Dátum: javító tanár

	pontszáma egész számra kerekítve	programba beírt egész pontszám
I. Egyszerű, rövid választ igénylő feladatok		
II. Szöveges, kifejtendő feladatok		

javító tanár

jegyző

Dátum: Dátum: